

BULETINUL EPISCOPIEI

Buletin informativ al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula
Apare cu binecuvântarea † Preasfințitului Părinte Episcop Siluan - Anul XV. Nr. 5 (169), mai 2017

POMENIREA EROILOR ROMÂNI LA DEBRECEN ȘI HAJDÚBÖSZÖRMÉNY

Consulatul General al României la Giula, cu sprijinul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și al altor instituții din Ungaria și România, între care s-au numărat și Inspectoratul Școlar Județean Bihor și Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Oradea, a organizat ceremonii de cinstire a Eroilor Români, care își dorm somnul de veci în așteptarea Învierii, în două dintre localitățile importante situate în Nord-Estul Ungariei, în orașele Debrecen (Debrecen) și Hajdúböszörmény.

Manifestarea a cuprins slujbe de pomenire săvârșite în Ajunul Praznicului Înălțării Domnului (24 mai 2017), de către Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu Părintele Ionuț Teodor Negrău, Paroh la Săcal (Körösszakál), precum și depuneri de coroane de flori, ce au fost făcute de Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula și organizatorul evenimentului, de oficialități maghiare, de la Primăria din Debrecen (Domnul Szentei Tamás, Șeful Secției Culturale din cadrul Primăriei) și din localitatea Hajdúböszörmény (Domnul Sörös István, Viceprimarul localității și Doamna Vicenotar Szatmári Anita), dar și de un grup de 17 elevi, din clasele a V-a și a X-a, de la Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Oradea, care au venit însoțite de două cadre didactice, ce sunt în același timp și membre ale Inspectoratului Școlar Județean Bihor (Doamnele Cristina Marian și Daniela Sopota) și de alte

oficialități din Oradea, ca de pildă Doamna Ligia Mirișan, Directorul Bibliotecii Județene „Gheorghe Șincai” din Oradea,

afără mai multe pietre funerare și două monumente impresionante ridicate în memoria ostașilor români care au fost

urmat depuneri de coroane de flori, momente de reculegere și cuvântări oficiale rostite de Ierarh și Consulul General, întru cinstirea Eroilor Neamului și în semn de recunoștință pentru jertfa supremă adusă de aceștia și de încurajare pentru tinerele generații de a le urma exemplul, dar și în semn de mulțumire pentru atenția acordată acestor monumente de către oficialitățile maghiare.

Un element inedit în festivitățile comemorative din acest an, dedicate Eroilor Români din aceste părți ale Ungariei, l-a constituit participarea elevilor orădeni, care au putut asista, astfel, la o lecție de istorie pe viu și au împodobit, la propriu, prin prezența și sufletele lor tinere, dar și prin cununile de flori depuse, întreaga manifestare.

Astfel de ceremonii se desfășoară, de Ziua Eroilor, dar și în luna octombrie, de Ziua Armatei Române, la Debrecen, dar și în alte localități din Ungaria (Budapesta, Seghedin, Hajdúböszörmény, Micherechi, Apateu, Săcal, Șărcad, Nyíregyháza, Tiszalök, Nagykereki, ș.a.), în organizarea Ambasadei României la Budapesta și a celor două Consulate Generale ale României, de la Giula și Seghedin și ele constituie un ales prinos de cinstire, în memoria și pentru pomenirea veșnică aduse Eroilor Neamului nostru, în Țară și dincolo de hotarele ei.

Domnul Dan Constantinescu, neochirurg la Spitalul „Pelican” din Oradea și Domnul Florin Mihaș, reprezentant al Firmei SC Frigoexpres SA, din același oraș.

Ceremoniile au avut loc în două locuri diferite din Debrecen: la un minunat monument funerar din marmură albă, ridicat în Piața Bocskai, din centrul orașului, în anul 1958 și intitulat sugestiv „Fecioara albă” și la „Monumentul ostașului român căzut la datorie”, situat în sectorul românesc al cimitirului municipal din Debrecen, precum și la Cimitirul Central Român din Hajdúböszörmény, unde se

înmormâtați aici după bătălia din 22 octombrie 1944. Și cele două monumente din Debrecen sunt dedicate, de asemenea, Eroilor Români din cel de-al Doilea Război Mondial, care și-au jertfit viața în luptele date în Ungaria contra naziștilor.

La fiecare dintre aceste trei obiective menționate, au fost săvârșite mai întâi rugăciuni de pomenire pentru odihna sufletelor fericiților întregu adormire, Ostași și Eroii Români, care și-au jertfit viața pentru apărarea Patriei și a Credinței Ortodoxe Strămoșești, pentru întregirea Neamului, pentru libertatea și demnitatea Poporului Român, după care au

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Resfințirea bisericii din Apatou

Biserica Parohiei din Apatou (Körösszegapáti), aparținând Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, a îmbrăcat haină de mare sărbătoare și a fost resfințită sâmbătă, 6 mai 2017, de un sobor de 5 Ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu numeroși preoți și diaconi, din Ungaria și România.

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și la invitația Preasfințitului Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Chiriarhul locului, la acest eveniment de mare trăire și spiritualitate românească, au mai luat parte, întru slujire sfântă, Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, Preasfințitul Părinte Sofronie, Episcopul Oradiei, Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmărulei și Preasfințitul Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei.

Resfințirea locașului de cult a fost prilejuită de încheierea unor ample lucrări de restaurare efectuate în ultimii ani de Părintele Paroh Origen Sabău, Consilierul Cultural al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și Protopop de Dobrișan (Debrecen), care și-a aniversat și 20 de ani de vrednică slujire preoțească, misionar-pastorală și culturală, în Parohia Apatou. Totodată, a fost sărbătorită împlinirea a 210 ani de la terminarea bisericii din zid, de la Apatou, ce a fost sfințită în 1807, de Protopopul Mihail Manuilovici al Oradiei, precum și 15 ani de la târnosirea ei, în 2002, făcută de fostul Chiriarh al Episcopiei din Ungaria, Preasfințitul Părinte Episcop Sofronie Drincec, care de 10 ani se află în fruntea Episcopiei Oradiei.

După întâmpinarea soborului de Arhieriei, de către Părintele Origen Sabău și alți aproximativ 30 de clerici, din Eparhiile menționate, dar și din alte Eparhii vecine, din România, a urmat

slujba de resfințire a bisericii din Apatou, închinată Sfântului Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei și Făcătorul de Minuni, care a primit acum și cel de-al doilea hram, la Sărbătoarea Nașterii Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul. Totodată, a fost sfințită și o

Troiță de lemn, în stil maramureșean, așezată la intrarea în curtea bisericii, precum și lucrările efectuate în interiorul locașului de cult, după care a fost săvârșită Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Răspunsurile liturgice au fost date cu talent și profesionalism de grupul psaltic „Ethos” al Episcopiei Caransebeșului, iar la eveniment au luat parte circa trei sute de credincioși, din Apatou, din alte localități românești din Ungaria (Giula, Micherechi, Chitighaz, etc.), sau din România (Oradea, Beiuș, Cluj, Maramureș, Arad, Lipova, etc.), precum și oficialități, între care s-au numărat Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, Domnul Tarsoly Attila, Primarul Apatoului, Domnul Lucian Silaghi, Directorul Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Bihor, Doamna Ligia Mirișan, Directorul Bibliotecii Județene „Gheorghe Șincai” din Oradea, Doamna Viorica Cherteș, Președintele Asociației Femeilor Ortodoxe Române din Oradea (AFOREO), reprezentanți ai Centrului de Documentare și Informare al Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), ai săptămânale-

lor „Foaia Românească” și „Cronica”, ale românilor din Ungaria, ș.a.

Cuvântul de învățătură al zilei a fost rostit de Preasfințitul Părinte Episcop Lucian al Caransebeșului, care a subliniat importanța deosebită a acestei sărbători ce a adunat numeroși ierarhi, clerici și credincioși, din Nord-Vestul și Sud-Vestul României, precum și din Răsăritul Ungariei, pentru a sărbători aniversarea bisericii din Apatou și a Preotului ei Paroh și a scos în evidență virtutea deosebită a răbdării, așa cum ne este ea prezentată de Sfântul și Dreptul Iov, cel mult răbdător, pe care îl sărbătorim în această zi.

La finalul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Părinte Siluan, Chiriarhul locului, a oferit, din partea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în semn de prețuire și binecuvântare, Ordinul „Sanctus Stephanus Magnus” pentru clerici, Părintelui Origen Sabău, Parohul Apatoului și același Ordin, pentru mireni, Domnului Tiberiu Săcădat, Epitropul bisericii și Vicepreședintele Autogovernării Românești Locale din Apatou. Totodată, a fost adusă mare mulțumire lui Dumnezeu, pentru binecuvântarea dăruită Poporului Român de pretutindeni, prin intermediul credinței ortodoxe strămoșești, a sfințelor locașuri și rânduielilor de cult, dar și pentru vrednicia slujitorilor sfințelor altare, între care, la loc de cinste, se înscrie și actualul păstor sufletesc al Apatoului, Părintele Origen Sabău, care împlinește două decenii de slujire și muncă neobosită și rodnică, în această Parohie, pe care a găsit-o foarte simplă, la început și cu un locaș de cult serios afectat de igrasie și de trecerea timpului și pe care a împodobit-o la propriu, din foarte multe puncte de vedere. Preasfinția Sa a adus mulțumire, în mod special, celorlalți Ierarhi și clerici, grupului psaltic din Caransebeș

(Continuare în pag. a 3-a)

Resfințirea bisericii din Apateu

(Urmare din pag. a 2-a)

și tuturor celor care au onorat invitația adresată la acest eveniment istoric din viața Parohiei Apateu, care se întâmplă în această perioadă pascală, adevărând prin sentimentele alese, care i-au animat pe toți participanții, că într-adevăr, aceasta este Ziua, pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselăm întru ea.

De asemenea, Preasfințitul Părinte Iustin al Maramureșului, care a săvârșit odinioară hirotonia întru diacon a Părintelui Origen Sabău, fost fiu duhovnicesc al Eparhiei Maramureșului, născut la Pișcolt, în județul Satu Mare, a dorit să îi ofere acestuia și Crucea Voievodală Maramureșeană, cea mai înaltă distincție a Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, în semn de apreciere pentru toate realizările obținute în cei 20 de ani de slujire preoțească la Apateu, precum și mai multe albume, despre noua Catedrala Episcopală din Baia Mare și Protopopiatele Eparhiei.

La rândul său, cu multă bucurie și emoție în suflet, Părintele Origen Sabău, gazda acestei manifestări, a adus mulțumire lui Dumnezeu, pentru sărbătoarea de acum, dar și pentru tot ceea ce a reușit să facă de-a lungul anilor, doar prin ajutorul Lui și a mulțumit, de asemenea, Ierarhilor care au împodobit sărbătoarea de la Apateu, cu prezența, binecuvântarea și rugăciunea lor și le-a oferit acestora câte o icoană cu Maica Domnului și Pruncul Iisus, numită „Dulcea Sărutare”.

Toți cei prezenți la slujbă au participat, apoi, la o agapă comună frățească, oferită din partea Parohiei, la Căminul Cultural.

Localitatea Apateu este o veche așezare românească din Ungaria, situată în apropiere de Crișul Repede, la doar 1 km de granița cu România și față în față cu localitatea Cheresig, iar mărturiile documentare despre vechimea acestei comune se ridică, în istorie, până la începutul secolului al XIII-lea.

Odinioară, credincioșii români din Apateu aveau o biserică modestă de lemn, a cărei dată exactă de construc-

ție nu ne este cunoscută, însă prin anii 1748 comunitatea era bine încheată din punct de vedere bisericesc, după cum o dovedește Cazania de prăznuire a Mitropolitului Neofit, dăruită bisericii din Apateu la doar 6 ani după tipărirea cărții, de credincioșii Blaga Petru și Teodor, din această localitate. După demolarea bisericii din lemn, a început construirea unei biserici din zid, în anul 1799, care a fost finalizată în 1807 și este actuala biserică parohială, restaurată și resfințită acum și în alte împrejurări, în trecut.

Părintele Origen Sabău a sosit la Apateu în martie 1997 și a găsit aici o biserică veche și plină de igrasie, cu pereți scoroșiți și pardoseală de lemn mucegăită și degradată, cu mobilier și iconostas mâncat de carii. De îndată s-a apucat de lucrări, a demolat și apoi a construit o nouă casă parohială, care a fost mărită, mai târziu, a schimbat acoperișul bisericii, a izolat biserica contra igrasiei, a zugrăvit-o și a tencuit-o în interior și exterior, a schimbat iconostasul și mobilierul din biserică, a înfrumusețat-o cu pictură, după care a urmat târnosirea ei din anul 2002. De la început, în curtea Parohiei și cu sprijinul vrednicului de pomenire Rector Teodor Maghiar, de la Universitatea Oradea, a așezat bustul din bronz al Poetului Național Mihai Eminescu, care a fost omagiat anual prin diverse programe culturale, iar din anul 2013, cu sprijinul Departamentului pentru Românii de Pretutindenii (DRP), bustul în bronz al Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Ardealului, și-a găsit și el un loc, în curtea bisericii din Apateu. A refăcut gardurile de împrejmuire a proprietăților bisericii și alte dependențe, a așezat în fața bisericii o Troiță de lemn și un monument reprezentând un fragment din Coloana Infinitului, a sculptorului Constantin Brâncuși, a desfășurat recent, între 2013-2015, două proiecte europene, în parteneriat cu Primăria Oradiei, Biserica cu luna din Oradea și alte biserici, prin care s-a restaurat exteriorul bisericii, s-a amenajat un parc dendrologic și un lac artificial în grădina

casei parohiale, au fost construite un altar de vară și o poartă de lemn în stil maramureșean, s-a refăcut gardul din fața bisericii, s-au montat pavaje noi în jurul bisericii și în curte, s-a înlocuit crucea de pe turla bisericii, s-a întărit acoperișul bisericii, a fost modernizat sistemul de încălzire din casa parohială și din biserică, a fost placată pardoseala bisericii cu plăci de travertin și granit, a fost zugrăvită din nou casa parohială, a fost recuperată fosta școală confesională a Parohiei, a fost reînnoit și înfrumusețat întregul ansamblu bisericesc și parohial. Toate acestea, s-au realizat prin multă muncă personală, dar și prin sprijinul Secretariatelor de Stat pentru Culte de la București și Budapesta, a Departamentului pentru Românii de Pretutindenii, de la București, a altor sponsori și binefăcători din România și a credincioșilor apateni, dar și a multor cunoscuți din Oradea și împrejurimi.

În paralel, Părintele Origen și-a continuat formarea profesională, prin diferite cursuri postuniversitare și de doctorat, finalizate în 2008, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu, cu lucrarea „Întruparea Cuvântului în concepția lui Origen” realizată ca teză de doctorat, sub îndrumarea Părintelui Arhid. Prof. Univ. Dr. Constantin Voicu. A desfășurat, de asemenea, o frumoasă activitate, în calitate de Consilier Cultural al Episcopiei din Ungaria, în cadrul căreia se remarcă Festivalul de păstrare și promovare a tradițiilor populare românești, intitulat „La obârșii, la izvor” și ajuns la cea de a IX-a ediție.

Pentru toate acestea, la cererea Ierarhului românilor ortodocși din Ungaria, Părintelui Origen Sabău i-a fost conferit, din partea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Ordinul „Sanctus Stephanus Magnus”, pentru clerici.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Slujire Arhierescă la Așezământul Monahal din Budapesta, în Duminica a IV-a după Paști

Duminica a IV-a după Paști (7 mai 2017), a Vindecării slăbănogului de la scaldătoarea Vitezda, a fost pricină de mare bucurie pentru viețuitorii Așezământului Monahal Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul” și pentru credincioșii ortodocși români care trăiesc și se roagă în capitala Ungariei, la Budapesta.

În Paraclisul Așezământului Monahal, care deservește și Parohia Românească din Budapesta, Sfânta Liturghie a fost

săvârșită de Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Chiriarhul locului, împreună cu Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmarului și cu un sobor de clerici, format din Părintele Protosinghel David Pop, Superiorul Așezământului, Arhidiaconul Nifon Motogna, Administratorul Catedralei Episcopale „Sfânta Treime” din Baia Mare, Arhidiaconul Teodosie Bud, Consilierul Economic al Episcopiei Maramureșului și Arhidiaconul Emanuel Văduva, de la Catedrala Episcopală din Giula. Răspunsurile la strană au fost date de maicile care alcătuiesc obștea Așezământului, iar la slujbă au participat credincioși români, vârstnici, de vârstă medie, tineri și copii, din Budapesta.

Cuvântul de învățătură a fost rostit după Împărtășirea cu Sfintele Taine, de către Preasfințitul Părinte Iustin, care și-a exprimat bucuria de a se afla pentru prima dată în mijlocul credincioșilor români din Budapesta și a săvârși Sfânta Liturghie în acest locaș de cult aparținând Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și a transmis acestora câteva dintre învățăturile legate de tămăduirea sufletelor și trupurilor noastre, pe care Hristos Domnul o dăruiește până astăzi tuturor celor care cred în El și a apreciat rolul deosebit pe care îl joacă Biserica Neamului în viața Poporului Român, fie că el trăiește în Țară, sau dincolo de granițele ei.

La rândul său, la finalul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Părinte Siluan a adus mulțumire lui Dumnezeu, pentru aceste două zile de mare binecuvântare pentru românii ortodocși din Ungaria, mai întâi pentru cei din Parohia Apateu, a căror biserică a fost resfințită în ziua precedentă, prin slujirea a 5 Ierarhi din Biserica Ortodoxă Română (Preasfințitul Părinte Lucian al Caranse-

beșului, Preasfințitul Părinte Sofronie al Oradiei, Preasfințitul Părinte Iustin al Maramureșului și Sătmarului, Preasfințitul Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei și Preasfințitul Părinte Siluan, Chiriarhul locului), aniversându-se 210 ani de la finalizarea bisericii și prima ei sfințire și 20 de ani de slujire pastorală în Parohia Apateu a Părintelui Origen Sabău, iar bucuria comuniunii frățești, ortodoxe și românești, a continuat prin coliturghisirea de la Budapesta, împreună

cu Preasfințitul Părinte Iustin al Maramureșului și Sătmarului, care la final, a oferit tuturor credincioșilor, spre binecuvântare, icoane cu Sfântul Ierarh Iosif Mărturisitorul, Episcopul Maramureșului.

În aceeași zi, după agapa frățească, oaspeții din Maramureș și gazdele lor au vizitat și Catedrala Ortodoxă Maghiară din Budapesta, aflată pe malurile Dunării, în piața Petofi, Nr. 2 și fiind în jurisdicția

Patriarhiei Moscovei, unde au fost întâmpinați de Părintele Sviatoslav Bulah, Parohul Catedralei și s-au închinat la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, datând din secolul al XVIII-lea și la Moaștele Sfântului Cuvios Mucenic Moise Ungurul. De asemenea, Preasfințitul Părinte Siluan, împreună cu Preasfințitul Părinte Iustin și cu ceilalți clerici slujitori, de față fiind și maicile de la Așezământul Monahal, au săvârșit și o slujbă de pomenire pentru odihna sufletului marelui mecenat român Emanuil Gojdu și pentru tot neamul său cel adormit, la monumentul funerar care îi străjuiește mormântul din cimitirul Kerepessy, din Budapesta. A fost tot pentru prima dată când Ierarhul Maramureșului și Sătmarului a vizitat și a săvârșit rugăciune de pomenire, la mormântul lui Emanuil Gojdu, din capitala ungară.

Oaspeții maramureșeni au mai vizitat, în ziua anterioară slujirii și alte obiective bisericesti și culturale din Budapesta și împrejurimi, între care s-a numărat și Reședința Episcopală a Eparhiei Ortodoxe Sârbe din Ungaria, aflată la Szenendre, la aproximativ 20 de km de capitale Ungariei.

**Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

BULETINUL EPISCOPIEI - Periodic lunar al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. Editor și redactor responsabil: **Prot. Marius Maghiaru**. Redacția: 5700 Giula, Parcul Sf. Nicolae nr. 2. Internet: www.ortodoxia.hu. Telefon: 66/361-281, 66/463-880. Fax: 66/463-867. A lap nyilvántartási száma: ISSN 2062-7343 Tiparul: Mozi Nyomda Bt., 5600 Békéscsaba, str. Luther nr. 4/B. Director: **Garai György**. A havilap megjelenését biztosítja az „Emberi Erőforrás Támogatáskezelő”. Apariția publicației este asigurată de „Fondul de Subvenții al Resurselor Umane” din cadrul Ministerului Resurselor Umane.

